

Meddelelser

fra

Det kgl. danske Landhusholdningsselskab.

•Læsestue i Landhusholdningsselskabet.

Da Selskabet i Efteraaret 1884 flyttede fra »Prinsens Palæ« til de rummeligere Lokaler i den Adlerske Gaard, Ved Stranden 14, stillede Bestyrer E. Møller-Holst Forslag om, at Selskabet skulde aabne »en landøkonomisk Læsestue« for Medlemmerne i det ny Lokale. Gentagne Gange senere har Spørgsmaalet om Indrettelsen af et Læseværelse i Landhusholdningsselskabet været drøftet, men hver Gang har man maattet skrinlægge Tanken, da Selskabet ikke raadede over Lokale til et saadant. Først nu, da Selskabet er kommet i Orden i dets ny Lejlighed paa Vestre Boulevard Nr. 34, ser det sig i Stand til at realisere den gamle Tanke og det gamle Ønske om at kunne tilbyde sine Medlemmer et roligt Værelse, i hvilket de gennem inden- og udenlandske Fagtidsskrifter ville kunne søge Oplysning om de Forhold paa Nutidslandbrugets vidt forgrenede Omraade, der særlig interessere dem.

Læsestuen vil være aaben for Selskabets Medlemmer hver Dag fra Kl. 12—3, naar da ikke Lokalet paa særlig travle Mødedage helt beslaglægges. Undtagelsesvis ville, ved Henvendelse til Selskabets Sekretær, ogsaa Andre end Medlemmer kunne faa Tilladelse til at benytte Læseværelset. I dette ville de danske Landbrugstidsskrifter

— indbefattet de Blade, der beskæftige sig med Landbrugets Bierhverv — være fremlagte, endvidere Fagblade fra Sverige og Norge, Tyskland, Frankrig, England og endnu flere Lande. Fra Selskabets Bibliothek ville endvidere forskellige Haandbøger og dets ret righoldige Samling af danske og fremmede Fagbøger kunne faas til Udlaan til Brug i Læseværelset.

Om Ordningen af Landmændenes Driftskredit og Kreditsamvirke i Norge

er Titlen paa en Betænkning, der er udarbejdet af en af det norske Landbrugsministerium nedsat Komité. Da Betænkningen og dens Udkast til Cirkulære for Sparekasserne er godkendt af Landbrugsministeriet og Finansministeriet, er der sikkert Udsigt til, at den Ordning af norske Landmænds Driftskredit, som her er foreslaet, vil blive gennemført i Norge, og det vil da formentlig have sin Interesse ganske kort at gøre Rede for Vejen, man vil betræde.

Som Grundlag for Landmændenes Driftskredit vil man søge at skabe en selvstændig, efter norske Vilkaar afpasset Organisation, der er knyttet til Sparebanksinstitutionen. I denne ejer Norge et solidt og virksomt, et almindelig udbredt og ogsaa for Landbyggerne bekvemt indrettet Bankvæsen. Komiteen foreslaar nu, at der ved Bygdesparebankerne indføres den saakaldte Kassekredit eller Kontokurant (løbende Mellemregning) som regelmæssig Forretningsform, saaledes at Landmanden dels uden Varsel helt eller delvis kan hæve det ham bevilgede højeste Laanebeløb, naar han i et givet Øjeblik trænger dertil, dels kan gøre sine Afbetalinger i større eller mindre Beløb, naar som helst han har noget at afse dertil. Komiteen gaar nærmere ind paa, hvorledes denne Udlaansform, der hidtil har været ukendt ved Spareban-

kerne i Norge, bedst kan indrettes, og den tilraader, at dens Betænkning omsendes til alle Sparebankernes Direktioner for at henlede deres Opmærksomhed paa Fordelene ved Kassekrediten og for at faa dem til at træffe Forberedelser til Oparbejdelsen af denne ny Udlaansform.

For nu at skaffe Sparebankerne den nødvendige Sikkerhed som Grundlag for den af dem ydede Kassekredit, foreslaar Komiteen at organisere Sikkerheden, d. v. s. at oprette gensidige Garantisamlag for Kassekredit. Hvis dette ny Slags Udlaan skulde være afhængig af Slægtninges og Bekendtes velvillige Kaution, vilde det sikkert ikke faa den ønskede Betydning, Sikkerhedsstillingen maa saa at sige organiseres paa et forretningsmæssigt Grundlag, som uden at formindske Sikkerheden for Sparebanken medfører mindre direkte Risiko for Kautionisterne.

Dette skal søges opnaaet ved Oprettelsen af Garantisamlag, det vil sige Fælleskautioner, byggede paa gensidigt solidarisk Ansvar. De Laansøgende garantere Sparebanken for hverandres Laan. Ethvert Garantisamlag skal tælle mindst 20 Medlemmer og paa den anden Side ikke omfatte flere Parthavere, end »at Medlemmerne gensidig kunne have Greje paa hverandres Karakter, Stilling og Hjælpekilder«. Samlaget skal særlig kunne holde sig til Medlemmernes Avling, Gaardsredskaber og Besætning, endvidere Indbo, Værdipapirer, udestaaende Fordringer, Livspolicer o. s. v., men ved Bedømmelsen om en Landmand skal optages i Samlaget eller ej, vil der endvidere tages fremtrædende Hensyn til hans personlige Paalidelighed, Dygtighed og Driftighed. I første Række skulle alle i Garantisamlaget staa lige nær til at udrede den Andel af et skyldigt Beløb, som ved Misligholdelse af et garanteret Laan falder paa hver enkelts Part. Ingen af dem kan for denne sin Andel have Tilbagefordringsret mod andre end selve Laantageren. Men dermed er det ikke tillige afgjort, at de skulle paatage sig en lige stor Andel i det til kontant Udlæg forfaldne Beløb. Komiteen tilraader tværtimod, at hver Deltager saa vel straks som

hvad den endelige Udgift angaar, alene skal svare i Forhold til Størrelsen af det højeste Laanebeløb, han for sit Vedkommende faar Samlagets Garanti for.

Dette er, kort refereret, Forslaget! Det er lige saa enkelt som det synes let gennemførligt, det gaar jo i Hovedsagen kun ud paa at organisere Sikkerheden og ikke paa at skaffe Penge til Driftskrediten, da den nødvendige Kapital haves i Sparebankerne. Det nærmeste Forbillede til den foreslaede Ordning have de bekendte og ansete Wollembourgske Laanebanker i Norditalien været, der ere Raiffeisenkasser, omplantede paa italiensk Grund og lempede efter Forholdene der.

Komiteen, der har udarbejdet Forslaget, har bestaaet af Hypothekbankdirektør Ebbe Hertzberg, Bankchef Wilhelmsen og Landbrugsdirektør Smitt.

H. H.
